

مرکز آموزشی و درمانی امیرالمؤمنین

علی (ع) مراغه

موضوع :

نحوه مراقبت از فیستول در بیماران

همودیالیزی

تهیه و تنظیم:

واحد آموزش سلامت

بهار 1402

❖ محل خروج سوزن ها بعد از حدوداً 3 تا 4 ساعت در سه نوبت (طی روز اول) با آب سرد و صابون شستشو شود و روز بعد از همو دیالیز نیز چندین مرتبه کمپرس گرم (شستشو با آب نسبتاً گرم یا استفاده از حوله گرم) بر روی محل انجام شود.

❖ در صورت پیدایش هر یک از علائم هشدار دهنده زیر در موضع فیستول لازم است با پزشک معالج یا پرستار مربوطه در بخش دیالیز تماس گرفته شود:

- 1) کرختی و مور مور شدن اندام مربوطه
- 2) سردی اندامها در بخش های انتهایی پایینتر از فیستول
- 3) تورم و درد در بالای محل فیستول
- 4) از بین رفتن لرزش (تریل)
- 5) وجود نشانه های عفونت موضعی مانند : قرمزی ، حساسیت در هنگام لمس ، تورم ، گرمی محل و وجود ترشح چرکی

❖ لباسهای تنگ نپوشید و از جواهرات و ساعت بر روی موضع فیستول استفاده نکنید. همچنین از حمل اشیای سنگین به وسیله اندام فیستول گذاری شده بایستی خودداری گردد.

❖ محل فیستول را از نظرو وجود خونریزی یا پیدایش کبودی زیر پوست کنترل کنید.

❖ بعد از گذاشتن فیستول نیز همچنان کنترل فشارخون و تزریقات از بازوی دارای فیستول نباید انجام شود.

❖ پس از خروج سوزن جهت کنترل خونریزی ، معمولاً " بایستی روی محل خروج سوزن با یک یا دو انگشت فشار مستقیم و محکم وارد شود و البته این فشار باید تا حدی باشد که بخصوص در موارد گرفت باعث انسداد کامل ، گرفتگی و ایجاد لخته نگردد.

❖ بعد از انجام دیالیز برای پیشگیری از عفونت تا چند ساعت از شستشو ، حمام یا شنا کردن پرهیزید.

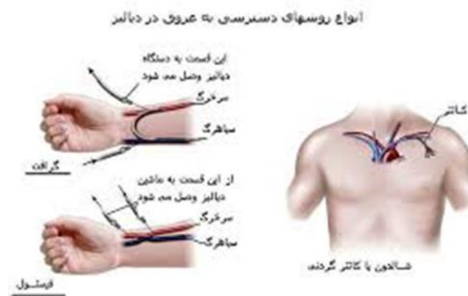
فیستول :

فیستول ایجاد ارتباط بین یک سرخرگ و ورید مجاور آن است و به دلیل اینکه در این روش جسم خارجی وارد عروق نشده است ایمن ترین راه دسترسی عروقی می باشد. همچنین فیستول بهترین روش دسترسی عروقی در همودیالیز مزمن میباشد که 5 تا 7 سال وحتى گاهی تا 10 سال هم قابل استفاده خواهد بود.

مراقبت از فیستول :

- ❖ بهتر است چند هفته قبل از جراحی بازوی خود را با انجام ورزش مناسب آماده کنید.
- ❖ از بازویی که قرار است فیستول گذاری شود نباید کنترل فشار خون و خونگیری انجام شود.
- ❖ پس از جراحی ، بازویی که فیستول در آن ایجاد شده است باید بالاتر از سطح بدن قرار گرفته و از انجام پانسمانهای سفت و محکم روی محل فیستول اجتناب شود.
- ❖ جریان خون فیستول باید روزانه از طریق احساس لرزش (تریل) کنترل گردد. یعنی در صورتی که فیستول به درستی عمل کند با لمس عروق ناحیه فیستول لرزشی را زیر پوست حس خواهید کرد.

- ❖ جریان خون فیستول باید روزانه از طریق احساس لرزش (تریل) کنترل گردد. یعنی در صورتی که فیستول به درستی عمل کند با لمس عروق ناحیه فیستول لرزشی را زیر پوست حس خواهید کرد.

- ❖ ورزشهای موقت مانند فشردن خمیر یا موم با دست به افزایش فشار و جریان خون و آماده شدن فیستول جهت استفاده کمک می کند.
- ❖ مرحله آمادگی فیستول معمولاً "حداقل یک ماه طول می کشد اما ممکن است این زمان به شش ماه نیز برسد.

- ❖ اگر برای شما رگ مصنوعی (گرافت) گذاشته شود ، زمانی می توانید از آن استفاده کنید که تورم و قرمزی آن برطرف شده و به راحتی لمس گردد.
- ❖ محل فیستول را به طور مرتب با بتادین یا سایر محلول های تجویز شده تمیز کرده و پانسمان را خشک نگه دارید. و این کار را روزانه تا زمانی که محل فیستول گذاری ترمیم شود و بخیه های آن کشیده شود (حدود 10 الی 14) روز ادامه دهید.
- ❖ از خم کردن ، تحت کشش سفت قرار دادن ، کشیدن و یا فشردن اندام مربوطه پرهیز کنید.

